

**Türkiye Cumhuriyeti Merkez bankası kanununun bazı maddelerinin tadiline
ve bu kanuna bazı hükümler ilâvesine dair kanun**

(*Resmî Gazete ile neşir ve ilâm: 4/VII/1932 - Sayı: 2141*)

No.
2062

Kabul tarihi
3- VII - 1932

BİRİNCİ MADDE — 11 haziran 1930 tarih ve 1715 numaralı kanunun 14 üncü maddesinin son cümlesi aşağıda yazılı olduğu veçhile tadil edilmiştir:

Ancak altın ve döviz ihtirasına, ticarî ve ziraî senetlerin iskontosuna ve senedat mukabili kredi ve avanslara dair 20, 25, 36, 37, 38 ve 39 uncu maddelerde gösterilen şartlar ve haller dahilindeki emisyon bu hükümden müstesnadır.

İKİNCİ MADDE — Mezkûr kanunun 20 nci maddesi aşağıda yazılı olduğu veçhile tadil edilmiştir:

Senedat iskontosuna veya senedat mukabili kredi ve avanslara tahsisen bankanın yapacağı emisyon banka sermayesinin % 70 ini tahsilinden sonra yapılabilecek ve bu emisyon miktarı kanunun 39 uncu maddesi mucibince teşekkül edecek bir komisyon tarafından tesbit edilecektir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Mezkûr kanunun 23 üncü maddesinin son cümlesi aşağıda yazılı olduğu veçhile tadil edilmiştir:

Banka idare meclisi lüzum gördüğü takdirde Hükûmetin muvafakatile bu müddetleri ikişer misline iblâğ ve üçüncü taksitin tediyesini lüzum gördüğü kadar tecil edebilir.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Mezkûr kanunun 26 nci maddesine aşağıdaki fıkra ilâve edilmiştir:

Hükûmetin talebi ve meclisi idarenin kararile işbu (A) sınıfı hisse senedatı banka sermayesinin % 25 ine kadar iblâğ edilebilir. Mumzam hisseler bedelinin altın olarak tesviyesi mecburî olmadığı gibi bu hisselerin yüzlük kupür olması da şart değildir.

BESİNCİ MADDE — Mezkûr kanunun 33 üncü maddesinin 2 nci fıkrası aşağıda yazılı olduğu veçhile tadil edilmiştir:

(A) ve (C) snuflarında bulunan hisse senetleri miktarları - sermayenin tezyidinden mütevellit hal müstesna - hiç bir veçhile işbu kanun ile kabul edilmiş olan miktarları tecaviüz edemez.

ALTINCI MADDE — Mezkûr kanunun 34 üncü maddesine aşağıdaki fıkralar ilâve edilmiştir:

Banka Hazinesinin hitamı vadesine azamî üç ay kalmış bonolarını resen iskonto edebilmek salâhiyetini haizdir. Şu kadar ki bu işe bankanın tediyeye edilmiş sermayesinin % 40 mdan fazlası tahsis edilemez. Bu suretle iskonto edilecek olan Hazine bonolarına tatbik edilecek faiz nisbeti banka meclisi idaresince ayrıca tayin olunur. Banka borsada mukayyet Devlet tahvilâtını veya Devlet kefalet ve taahhüdünü haiz olup resülmal ile faizinin altın esasile tesbit edilmiş bir para ile tediyesi meşrut tahvilâtı veya tediyeye edilmiş sermayesi ekalli beş milyon türk lirası olan türk bankalarının tahvilâtını alıp satmak hakkını haizdir. Ancak bu işe Merkez bankasının tediyeye edilmiş sermayesile ihtiyat akçası mecmuunun % 50 sinden fazlası tahsis edile-

mez. Aynı zamanda alım muamelesinin icrası için meclisi idare azasından asgarî beşinin ittifakı şarttır.

YEDİNCİ MADDE — Mezkûr kanunun 38 inci maddesine aşağıdaki fıkralar ilâve edilmiştir:

Vadesi dokuz ayı tecavüz etmiyen ziraî senetler de ticarî senetler gibi iskontoya kabul edilebilir. Şu kadar ki bunların miktarı tediye edilmiş sermayenin % 15 ine muadil meblâğla ticarî iskonto cüzdanının % 15 i yekûnunu tecavüz edemez. Ancak banka heyeti umumiyesi, tediye edilmiş sermayenin % 15 nisbetini % 25 e iblâğ edebilir.

Bundan başka hitamı vadesine azanî üç ay kalmış olan ve bir banka tarafından ibraz edilen üç imzayı muhtevi Hazine bonoları da ticarî senetler hükmünde iskontoya kabul edilir. Yalnız bu nevi senedatın yekûnu merkez bankasının tediye edilmiş sermayesinin % 40 ına muadil miktarı tecavüz edemez. Şu kadar ki meclisi idare bu miktarı ve vadeyi azamî iki misline iblâğ edebilir. Bu nevi Hazine bonolarının iskonto nisbeti Maliye vekâletile banka idare meclisi arasında takarrür ettirilir.

Yukarıdaki fıkralarda zikredilen kuyut ve şurut mahfuz kalmak üzere banka iskonto etmek salâhiyetine malik olduğu Hazine bonolarile ticarî ve ziraî senetler üzerine avans ve kredi vermek hakkına da sahiptir.

SEKİZİNCİ MADDE — Mezkûr kanunun 51 inci maddesine aşağıdaki fıkra ilâve edilmiştir:

Banka döviz tevdiatı kabulüne ve karşılıklı karşılıksız avans almağa mezundur. Bu kabîl muameleler için icabında vereceği faizin miktarı yukarıdaki tahditlere tâbi değildir.

DOKUZUNCU MADDE — Mezkûr kanunun 72 nei maddesinin son iki cümlesi aşağıda yazılı olduğu vechile tadîl edilmiştir:

Murakabe komisyonu azalarının müddeti iki senedir. Her sene nısfı tebdil olunur ve aradan bir senelik fasıla geçmedikçe yeniden intihap edilemezler.

ONUNCU MADDE — Mezkûr kanunun muvakkat maddeler kısmına IX numaralı aşağıdaki fıkra ilâve edilmiştir:

İlk murakıpların biri (B) ve (C) diğeri (D) sınıfı hissedarları tarafından intihap edilenlerden olmak üzere ikisi kura ile 1933 adi heyeti umumiyesinde tebdil ve yerlerine yenileri intihap olunur. Diğeri ikisi de 1934 adi heyeti umumiye içtımına kadar hizmette devam eder.

ON BİRİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ON İKİNCİ MADDE — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

3 temmuz 1932

<i>Cumhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	3 - VII - 1932 ve 1/385
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cumhuriyet Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	3 - VII - 1932 ve 1/502
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa 8 416 9 412,484:486